

torilor și preoților, de la care protopopul a luat bani. Avem însă încredere în justiție, că va pune pe hot la locul ce-i se cuvine.

Aflăm din ziarul „Vâlcea”, că Păr. Bobulescu, episcopul de Râmnic, în loc să se ocupe cu ale eparhiei predicând cuvântul lui Dumnezeu, biciuind trandăvia, beția și alte rele, care bântue turma sa cea cuvântătoare, a apucat pe calea nenorocită a predecesorului său și voinde să depărteze pe toți profesorii, cari nu voesc să i se inchine până la pământ.

CORESPONDENȚA „ROM. LIBERE”

Sibiū, 14 August.

Am ajuns, la timp, în acest oraș, unde inteligența și munca ardelenescă s'a hotărât să și stringă mâna. Suntem în prețuia deschiderii expozițiunii românești; deci despre expozițiune n'o să vă vorbesc. Avem vreme mâine, poimâine și altă dată.

Cu toate astea expozițiunea tot am vădută. Lucrați pe întrecute tineri, ca să împodobească cu artă interiorul marelui barace, construită ad-hoc, cu miile de obiecte frumoase ale țărânelor din clasică țară a românismului. În mijlocul tinerilor, incuragându-i la lucru, se află baronul Ursu, acel bătrân verde, care cu vigurosul braț românesc a smuls, pentru Austria, victoria de la Custozza. Câte lacrimi atunci; dar câte d'atunci în coace!...

Nu voiți face însă politică; mai puțin încă daco-românism. Ochii infundați în cap, al copilului lui Arpad, ne urmăresc. Ei nu caută de cât un pretext, spre a împiedeca această întâlnire a neamului românesc. Să țecem dară, până s'o sfârși cu expoziția.

La Sibiū curg Români din toate părțile. Din România, am vădută, până acum pe dr. Davila, cu băieții săi (doctorul a adus la expoziție multe obiecte lucrate în Asilul Elena Doamna; două fete din Asil, le aranjează), pe d. Laurian cu soția, pe deputații Nicorescu, din Bărlad, și Popescu, din Râmnicu-Sărat, dr. Valentineanu, tipograful Grecescu și alții. Chiar Moceanu este aci. L-am vădută numele lui și a elevului său în gimnastică, prof. Velescu, pe niște așe. O să merg di-seară la grădina Flora, ca să-i aplaud. — Pe mâine sunt așteptați Sion și alții. Nu e vorbă, ar fi putut să vină mai mulți frați din țară. Ni s'ar fi mai alinat sufletul, chinuit d'atâtea dureri. Nu mă indoesc, că la o nouă expoziție, ne vom întâlni mai mulți.

Fruntași d'ar Ardelenilor sunt mai mulți la Sibiū. O deosebită plăcere am simțit cu toții, când aflăram c'a sosit venerabilul canonic Cipariu. L'am vădută astăzi la 3 ore, însoțit de părintele Munteanu.

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»

— 18 August —

13

A. DEBAY

MISTERELE SOMNULUI ȘI ALE MAGNETISMULUI

traducție de

ALEXANDRU I. GOESCU.

CAPITOLUL III.

Somnambulismul.

(Urmare).

D. Soave, profesor de filosofie și istoria naturală de la universitatea din Pavia, a dat publicațiunii următorul caz de somnambulism:

Un farmacist din Pavia, savant chimist, căruia i se datora mai multe importante descoperiri, se scula în toate nopțile în timpul somnului, ducându-se în laboratoriu pentru a reincepe lucrările remase neisprăvite. El aprindea cuptorul, așeza căldările, vasele de destilațiune, reorta, și urmăria experiențele sale cu o prudență și agilitate care poate nu o avea în timpul deșteptării; umbla cu substanțele cele mai primejdioase, cu otrăvile cele mai violente, fără a veni cel mai mic accident. Când timpul nu-i permitea de a prepara în timpul zilei ordonanțele medicale, el le lua dintr'un sertar, unde ele erau închise, le deschidea, le așeza pe masă unele peste altele și procedea la prepararea lor cu cea mai mare îngrijire și precauțiune. Era în adevăr extra ordinar de al vedea luând cumpenele, alegând gramele, decigramele și centi-

Cu chiū, cu va! am ajuns bine, în patria sferei, salamului și turtei ardelenesti. Drumul prin România e sfânt. De la Comarnic la Brașov, situațiunii splendide: nu ne mai săturam ochii și plămâni de frumusețea și aerul munților. De la Brașov la Sibiū, va! de capul nostru. Vagoane miserabile, serviciu unguresc. La Copșa, (Ungurii o scriu Kis-Kapus) ni s'a înfundat.

Inchipuți-vă, că între două orașe importante, ca Brașov și Sibiū, nu este tren direct, ci ești nevoit să rămâi în câmp, noaptea, de la 5 până la 10 ciasuri, până când inteligența ungurească să și încălzească o mașină, spre a te duce la Sibiū! O sancta simplicitas magarona!...

Noapte urită am dus'o la 13 August. Și numărul e nefast! Noroc că ticăloșia de la la Kis-Kapus, am împărțit'o mulți. N'am avut unde dormi, n'am avut unde mânca. Am găsit numai jumări cu castraveți acri. Ba încă era să ne stingă și gazul, ca să ne lase ca pe orbeți!... Să ne fi vădută pe la 5 ciasuri de dimineață; par-că eram eșii din mormânt: fețe livide, ochii roșii și oboșiți. De nu era d-rul Davila, cu vioiciunea sa firească, și brașoveanul Diamand Manole, cu glumele sale hazlii, cari să ne mai invioreze, am fi înfățișat priveliștea unor gonțiți din Galiția.

Trenul trebuia să plece la 4^{1/2}; n'a plecat de cât la 6 ore 20 minute; punctualitate kiralyască!

Când ne-am vădută pe *allami vasutak*, am făgăduit o feștiță țigănească lui Sfântu Ștefarcraiu unguresc. Zău tot mai civilisată este administrația bulgărească, decât cea ungurească!

DIN AFARA

Contele Andrassy la Sinaia.

Ce o fi căutând la M. S. Regele Carol, fostul ministru de externe austro-ungar, contele Andrassy? Aceasta e întrebarea ce și-o pun, pe lângă presa română, și ziarele străine. Iată cum și-o răspunde „Augs. Allg. Ztg.” într'o corespondența din Viena:

„... Dintr'untăiu este de constatat, că în cercurile oficiale de aci nu se știe nimic despre visita contelui Andrassy la Sinaia. De aci să nu se deducă, că din această cauză visita nu va avea loc; se poate însă conchide, că dacă ministrul austriac de odinioară va visita într'adevăr rezidența de vară a Domnitorului Român, aceasta nu va avea nici o însemnătate politică.

„Contele Andrassy este la curtea romană *persona gratissima* și a meritat aceasta în realitate; el a mai fost invitat, de repețite ori, de către regele Carol la vânătoare, și astfel poate să fi primit și de asta dată o asemenea invitație. Dacă cazul este acesta, atunci nu a fost invitată

gramele, cântărind cu o precizie farmaceutică dozele cele mai minime ale substanțelor din cari erau compuse rețetele sfărâmând, amestecând și puind picătură cu picătură; după aceea le așeza în sticle sau în pachete, după natura medicinelor lipse etichetele, și în fine le aranja în ordine pe o poliță din farmacie, gata fiind a le preda, când vor veni să le ceară. Aceste lucrări terminate, el stîngea focul, așeza la loc obiectele deranjate și se ducea din nou să se culce, unde dormia liniștit până adoua zi.

Profesorul Soave arată că acest somnambul eșii avea ochii închiși; el mărturisește, că dacă memoria locurilor și ideile fixe de a isprăvi lucrul său era de ajuns de al conduce în laboratoriu, lectura și preparatiunea rețetelor, căroră nu le știa conținutul, rămâne inesplicabilă. Doctorul Esquirol raportează asemenea de un farmacist, care prepara medicamentele după formulele ce le găsea pe masă. Pentru a se proba dacă judecata lucra la acest somnambul, sau dacă el nu avea de cât mișcări automate, un medic îi puse pe comptuarul farmaciei, următoarea formulă:

Sublimat Corrosif.

2 grosi

Apă destilată.

4 uncii.

A se lua de odată.

Pharmacistul sculându-se în timpul somnului său, se scoborî ca de obicei în laboratoriu; luând formula, o ceti de mai multe ori și părind foarte mirat, scoase acest monolog, pe care autorul formulei, ascuns în laboratoriu, îl auzi din cuvânt în cuvânt:

„Este peste puțină cu Doctorul să nu se fi înșelat redijând formula sa; două grame ar fi deja mult și aci e foarte ligibil scris: 2 grosi. — Dar doi grosi fac mai mult de 150 grame; —

de cât persoana privată a contelui Andrassy și el nu va face și nu va putea face visita de cât ca atare, dacă o va face adevărat, și aceasta o putem aștepta în toată liniștea.

„Fabula, că comitele unguresc ar esercita, și după retragerea sa din postul de ministru de externe, o influență directă asupra politicii esteriore a monarhiei, e cunoscută deja de multă vreme ca fabulă, și repetarea ei nu dovedesce de cât lipsa de gust. Contele Andrassy nu se întrebuințează nici la „misiuni” esterne, și e întrebare că oferindu-se vre-una, ar primi-o”

„Augs. Allg. Ztg.” incheie arătând, că nici că există vre-un motiv pentru o misiune politică specială a Austro-Ungariei în România. Călcarea de granițe din Trei-Scaune și polemica ziarelor române cu cele austro-ungare nu sunt factori suficienți spre a da naștere unei misiuni. Și apoi chiar dacă contele Andrassy ar fi luat misiunea de a calma spiritul public al României, isbutiva să facă aceasta el, o persoană privată, când nu a isbutit un mare duce din familia imperială austriacă, a căruia visita la Sinaia presa română o persiflase. Presa română urmărește un scop, în atacurile ce îndreptează necontentul Austro-Ungariei! E vorba a ținea națiunea deșteaptă, ca nu cumva guvernul să cadă în chestia Dunărei, la vre-un compromis cu vecinul imperiu.

„Prin aceasta campania jurnalistică a Românilor în contra Austro-Ungariei e declarată, și visita contelui Andrassy la Sinaia, nu va schimba cătuși de puțin lucrul”.

Reorganizarea armatei spaniole.

Guvernul spaniol are de gând să procedă la o reorganizare radicală a armatei sale. Iată câteva din prevederile acestui plan:

Cele 140 cadre batalioane de infanterie și vânători, precum și cele 24 regimente de cavalerie, cari compun efectivul actual al armatei spaniole, vor sluji ca baza reorganizării. Pe viitor serviciul activ la infanterie va fi de 2 ani și 3 luni, în prima rezervă de 2 ani și 9 luni; într'a două rezervă de 7 ani, așa în cât totalul serviciului este de 12 ani. La cele alalte arme serviciul activ este de 3 ani și cu serviciul în rezerve efectivul său e de 10 ani.

Până acum din 140,000 de tineri spanioli, cari se inscrib pe fie care an, în termen mediu pe listele de recrutație, isbutiau să dosiască de la serviciul militar prin deosebite moduri peste 50,000. Acest viciu se va stărpi prin măsuri potrivite. În acest mod și prin crearea batalioanelor de rezervă, infanteria spaniolă se va urca pe viitor la suma de 310,000 oameni, în vreme ce azi toată armata spaniolă ajunge de abia această țifără.

Cavaleria va rămâne tot cu numărul de 20 de regimente, dar chipul recrutației oamenilor și

Această dosă este mai mult de cât ar trebui de a otrăvi 20 persoane. — Doctorul fără indoială s'a înșelat... Eă refuz a pr-para această băubură...

Somnambulul luă apoi diverse alte formule care erau pe masa sa, le prepară, le puse etichetele și le aranjă în ordine pentru a le da a doua zi.

Aceste două exemple probează că judecata funcționează la unii somnambuli, și că ochiul nu este exclusiv singurul organ prin care se operează vederea, adevărat că să poată transmite la creier percepțiunea obiectelor. — Inșă dacă organele vederii nu funcționează de loc în timpul somnambulismului, care alte organe funcționează în locul lor? Somnambulul vede el obiectele din interiorul crierilor săi, fără ajutorul simțurilor; sau percepțiunea se face prin frunte, temple, extremitatea nasului prin epigastru sau prin vârful degetelor, după cum au spus'o mai mulți autori? Ceea ce e de demonstrat și ce nimeni nu poate nega, este că somnambulul lucrează cu ochii închiși într'un mod foarte îndemnat și mai bine poate de cât fiind deștept; că se îndreaptă cu prudență și siguranță și că îndepărtează sau ocolește piedecile ce sunt puse în drumul său. În cazul când somnambulul lucrează cu ochii deșchiși, acest organ este imobil și complet nesimțitor; este dar necesariu ca percepțiunea obiectelor să i vină la creier printr'un mijloc oare-care.

Căți-va fiziologiști se gândesc, că viața generală, în timpul somnului somnambolic, fiind mai puternică de cât viața individuală, somnambulul n'are trebuință de simțurile externe pentru a se dirija; viața generală pe care magnetisorii o numesc *viață spiritualizată*, luminează obiectele aducând toate senzațiunile la diversele mari centruri nervoase.

remontului de cai, se va schimba și aici radical. Artileria, cu care Spania nu se poate fali de de loc, va fi reformată cu desăvârșire și sporită în mod considerabil.

Această reorganizare e privită ca semn, că Spania vrea să ieasă din apatia ce a observat până acum față cu toate cestiunile și cerțele europene.

LA SINAI A

Cu tren „de plăcere.” — August, 15.

Când zici „tren de plăcere” trebuie să și incluzi și șicanerie din cele mai neplăcute, un tren de necazuri și pericole.

Ziua de 15 August e o martură puternică a acestui adevăr.

La Sinaia trenu poreclit „de plăcere” pleacă, după cum se știe, dimineața la 7 ore. — Dacă nu ești aproape de gară, poți căuta birjă, că n'o găsești nicăiri. Pe la 6 și jumătate dimineața birjarii Bucureștilor visează despre nemurirea sufletului. — În tranways, dacă te urci după 6, trebuie să te temi de deraiări, cari te întârziază. — Nu mai erau de cât 5 minute până la plecarea trenului, și în jurul gheretei din care se dă bilete o grămadă de câte-va sute de oameni se imbulzea, ca cerșetorii la pomană. Trecură cele 5 minute și grămada, în loc să se micșoreze, creștea în proporție geometrică. — Pristavii gării strigară mulțimii să se urre și fără bilete. Recomandația fu executată cu repezițiunea fulgerului. Dar parte mare din doritorii de a petrece o zi la Sinaia trebuiră să renunțe la această nevoință poftă, din cauză ca vagoanele nu-i mai încăpea. — Erau aproape 60 de vagoane și cu toate că seamă în clasa a treia, unde se grămadise toată mahalaua.

Abia trecurăm o stație spre Plocești și trenul se oprește.

— Ne isbim cu alt tren? S'a întemplat vre-o nenorocire? întrebau toți în toate părțile.

— Nu, frate, și-a pierdut unu pălăria, era răspunsul cel mai categoric.

Dar zabaza era mare, trecură mai mult de 10 minute așteptând plecarea; răspunsul pe care-l auzi eșii pierduse valoarea chiar pentru cei mai deprinși cu căutarea adevărului, chiar pentru cei mai creduli. — Oficialii în sfârșit spuseră că lipsise ceva mașinei.

Când trenul mergea liniștit și voiajorii uitau frica de accidente, în clasa I și a II, unde nu prea era imbulzeală, auziași săi horcăeli, sau conversații abia întreținute; efectele căldurii erau vii simțite. În clasa a treia însă, unde scau-

Hipotesa vederii prin epigastru, sau ori care altă parte a corpului, nu este așa de lipsită de fundament cum se părușe în general a o crede; dacă se va admite că această funcțiune poate a se opera prin ramificațiunile nervului optic. Aceste ramificațiuni sunt numeroase, inextricabile (ce nu se pot descurca); anatomia și fiziologia, care sunt departe de a fi atins riguroasă esactitate matematică, au putut lăsa să scape oare-care anastomose, al căror extremități se pierd în filamente imperceptibile. După această ipotesă stimulantul exterior se va mișca pe anastomosele necunoscute, și vibrațiunea pe care ele ar comunica-o în creier, ar ajunge pentru a produce percepțiunea. — Nu trebuie dar nimic a nega; mai înțelepțește este a se indoi, așteptând nouă demonstrațiuni.

Aceste considerațiuni, dacă sunt admise, vor servi mai târziu, a explica minunatele fenomene pe cari le oferă somnambulismul magnetic, relativ la cele cinci simțuri.

Visul somnambulo-magnetic, ne conduce în mod natural la cestiunea magnetismului, de atâtea ori atacată și apărută de cele două partide opuse, și care începuse a fi uitată, când nouă minuni au venit a o ridica iarăși.

(Va urma).

* Imbucarea unui vas într'altul, unei vine în alta.

nele nu erau de loc așa de moi ca să dea ajutor căldurii în chiemarea somnului, găsești cu totul altă viață. Conversația e vie, de multe ori violentă, și foarte des întreruptă, când de acordurile joviale ale vre-unor lăutari pripășiți sau aduși anume, când te cântecile sburdalnice ale câtor-va junii veseli, înainte de timp.

Era vorba să ajungem la Sinaia pe la 11 ceasuri; dar 11 trecuse de mult și noi eram încă departe de ținta călătoriei. Frumuseța și originalitatea posesiunilor din dreapta și stânga drumului, care ne absorbeau în contemplații, ne făcea însă să uităm această întârziere.

Pe a 1 oră d. am intrat în primul tunel. Cum se facu întuneric, o ploaie de strigate și de sbicrate, care de cari mai caraghioase, începu să ne asurziască urechile. Ți se părea că ești într-un concert infernal. Dar n'a fost concert, ci prevestirea unui pericol care ne aștepta puțințel mai încolo. În adevăr, nu făcărăm de cât câteva minute mai departe și o pocnitură, ce se auzi pe la mijlocul șirului de vagoane, ne anunță primejdia.

Îndată după pocnitură, vagoanele noastre — eram în cele de la coadă — se opresc, apoi o ia îndărăt cu aceeași iuteală cu care mergeau înainte. Numai de cât se aud țipete, apoi un sgomot neobicit. Pentru că leșisem la ușa vagonului, ca să privesc o stancă amenințătoare, fui cel de întâiu care mă aruncaii jos. Trenu „de plăcere“ avea un aspect foarte dureros: femeii, d-șoare, bărbații, erau grămădiți unu peste altu la marginea vagonului din care sărise; pe la ferestre oameni de jumătate afară, dându-și silințe să se arunce jos; pe la uși o imbulzeală și o striveală care-i făcea pe toți imobil. Asigurările și încurajările nu valorați nimic; se părea din contră că provoacă mai mult disperaie. Când vagoanele fură oprite, se văzu că unii erau răniți la cap, alții eși scrintiseră câte o mână, iar alții eși rupseseră hainele.

Toți injurau direcția regală și pe d. Fălcoianu, care de sigur, în precauțiunile ce ia, măsoră nenorocirea cu cotul d-sale de greșită memorie.

Nenorocirea de acum consta în ruperea unui lanț când trenul făcea o curbă cam pronunțată. Și lanțul era putred, dar și șirul vagoanelor prea lung. Poate că neglijența inspecției a fost mai mult bună de cât rea, căci, dacă lanțul nu s'ar fi rupt, trenul trebuia să deraiuze. Cum se rupse lanțul trenul se despărți în două, o parte mergând înainte, cealaltă luându-o înapoi. Din întâmplare mergeam foarte încet, căci să fi mes repede, cum era și deal, partea ruptă — vreo 40 de vagoane — nu ne-am fi oprit poate de cât ju Ploesti sau în vr'un șanț. — După un sfert de oră de zăpăceală, personalul q-lui măsurător de buți reuși a trimete la rezidența de vară a Regelui partea trenului legat de mașini; cealaltă parte, cea nenorocită, rămase în drum până când se întoarse locomotivele, așa că majoritatea voiajorilor a ajuns numai pe la 3 d. am. la gara Sinaia.

Mată rezultatele incompatibilității; eată ce se întâmplă când un cotar de meserie e pus să dirijeze căile ferate; eată cum un colonel știe să comande vagoanelor: eată oamenii noștri speciali!

Unii ziceau că Kalakaua, ca director de căi ferate, ar fi fost mult mai priceput în precauțiunile de cât d. Fălcoianu.

Vorba e umflă d-sa câte-va mii de franci pe lună: lumea poate să-și rupă junghietura.

Era să uit a spune că printre vizitatorii Sinaiei de Sâmbătă erau și d- Rosetti și Bibicescu, ministrul de interne și primul redactor al „Românului“. El însă n'au avut fericirea de a lua parte la accidentul de lângă Comarnic, ca și când soarta ar fi avut capriții ca nici capul a-facerilor din năuntru al țării, nici reprezentanțul presei oficioase să nu fie față la manifestarea inteligenții și capacității cotarului — director de la drumul de fer. D-lor se mutaseră în trenul care mergea la Predeal.

Aș voi să zic ceva despre Sinaia, de acest cuib civilizată; dar simt că o să-mi alunece condeii prea departe și mai bine renunț la această plăcere. — Voiu spune numai că traficul aci nu e așa de scump după cum i s'a dus vestea: cu 12 lei pe zi ți faci burta doldora, la cel mai bun hotel al orașelului. Cu toate acestea, cei mai mulți voiajori vin preparați de acasă cu de ale mâncării și întind mese copioase pe pajiseta verde a poalelor de munți.

Alături de palatul M. Sale, nu e strein lucru

a auzi chiote, a vedea bărbați desculți și cocoane cu saii fără camison.

Hermes.

PARTEA ȘTIINȚEICA

Noul echer topografic

În ultimul număr al jurnalului „Revue industrielle“, Paris 15 rue Drouot, găsim descrierea unui nou echer topografic, destinat să înlocuească echerul usitat până astăzi pentru măsurătorile pe pământ și ridicarea planurilor. Invențiunea se datorează unui român, d-lui A. Penescu, absolvent al facultății noastre de științe.

Tânerul inventator este ca de vr'o 27-28 ani și lucrează cu o încordare rară în urmărirea atâtor invențiuni ce-i aparțin. Zilele acestea chiar a eșit la o moșie spre a așeza un nou sistem de moară de vânt, datorit perspicacității și trudei sale. Aceste mori prezintă avantaje enorme relativ la vechiul sistem, de oare-ce fără a se mai întoarce după vânt cu atâtea oameni, ele, odată așezate, funcționează fără preț, bată vântul din ori-ce direcție, nefiind espuse la resturnări ori-ât de puternice ar fi vijeliile.

D-nu Penescu lucrează la niște invențiuni merite a face senzație enormă.

Urmă succes bun d-lui Penescu. Dar eată descrierea acelu instrument după „Revue industrielle“:

„Echerul topografic, sistemul A. Penescu. — Noul aparat se bazează, ca și sextantul marinarilor, pe principiul reflexiunii luminei. El serveste a lăsa din puncte exterioare perpendiculare pe o dreaptă dată pe pământ.

„Instrumentul se compune dintr'o oglindă metală, al cărei plan face un unghi de 45° cu lăria ochitului; dintr'o stinghiuță verticală, crăpată în mijloc, și așezată la căpătâiul unei vârge de lemn fixată pe un pat de pușcă; în fine dintr'un mecanism care lasă să cază, la momentul cuvenit, o greutate.

„Oglinda are în mijloc o ferestru pe care este întins un fir vertical; linia ochitului trece prin crăpătura stinghiuței și prin acest fir; greutatea este așezată într'o scobitură în pat, fiind ținută printr'un resort.

„Pentru a ne sluji cu acest instrument, el ținem ca pe o pușcă, și ochim prin crăpătura stinghiuței până ce aducem firul de dinaintea oglindei în direcția jaloanelor înfipte pe linia dată. Puntele din cari vrem să lăsam perpendiculare, sunt însemnate de mai înainte cu jaloane; când dar ne aflăm la piciorul uneia din perpendiculare, jalonul vârfului ei se reflectă de către oglindă în direcțiunea liniei date. Trăgând atunci de resort, greutatea cade și înseamnă pe pământ piciorul perpendicularei.

„Urmăm ast-fel cu toate puntele așezate de o parte a liniei date; ajunși la căpătul ei, ne întoarcem înapoi și lăsam perpendiculare din vârfului celei-l-altă părți a liniei date.

„Instrumentul se poate închide cu înlesnire într'o cutie, oglinda putându-se apleca pe pat într'o pozițiune comodă pentru transportare“.

Echerul ce se întrebuințează astăzi, este cu totul primitiv; el are forma unei prisme cu opt fețe, provăzute cu ferestre opuse și e purtat de un picior ce se infge în pământ sau de trei când locul este pietros. Operatorul ochiesce prin două ferestre opuse jaloanele de pe linie, ca să se așeze în direcțiunea ei. Privind apoi prin ferestrele din direcțiunea perpendiculară caută să țarească jalonul unui vârf. Dacă jalonul este lăsat mai la dreapta, eși mută instrumentul în această parte. I trebuie ast-fel mai multe încercări până să nemerească locul căutat. La fiecare mutare a instrumentului el trebuie să observe prin ferestrele opuse dacă se vâd jaloanele de pe linia dată. Aceste perderi de timp sunt micșorate prin noul echer.

Se pot tot așa de lesne lăsa perpendiculare și dintr'un punct al dreptei date, precum și dintr'un căpătâiu al ei, când vre-un obstacol împedcă ca ea să fie prelungită cu jaloane. În acest cas, echerul vechiu nu se poate întrebuința și se recurge la nisele măsurii de altă natură cari aduc pierdere de timp.

După câte scim, acest echer a fost prezentat Academiei noastre care a făcut mențiune favorabilă.

ARENA ZIARELOR

„Românul“ răspunde „Timpului“ și „Binelui Public“. Fie-care din aceste organe ș'au dat mâna spre a lupta contra libertăților, dar,

Remâne constat, ș'că, pe bună dreptate și cu temeinice probe, s'au acusat una p'alta cele două partite cari acum au pretensiunea d'a-și da mâna spre a face fericirea României.

Țara vede, căci i-am pus sub ochi ce zic unii de alții, fără a îndrăzni să spuie că neadevăr au grăit și deci e în pozițiune d'a judeca dacă la bine, la mărire, la glorie și onoare se poate aștepta de la ast-fel de partite ca să nu zicem de la ast-fel de oameni.

„Binele Public“ din nou, pentru a răspunde „Românului“, face o dare de seamă despre situația arestaților din Argeș și Dâmbovița.

„Românul“ s'a supărat foc pe noi, numai pentru două cifre din 2 județe relative la areștii din Argeș și Dâmbovița. Noi, ca să nu 'și facă sânge rău la inimă numai pentru atâtea, eși vom face icoana întregii țări, pentru ca înc'at supărarea să fie mai cu temei. Și făcând aceasta, scim că nu e ceva complet, căci acele ce vom avea a spune, este numai ceea-ce-am putut fura, (ca să furăm și noi o dată în viața noastră cuvinte, pe când al guvernului *metahiriesc* cu zecimile de milioane) de pe la oamenii guvernului.

„Timpul“ urmând studiul său pentru a învedera antagonismul de rasă ce există între român și guvernanti, se întreabă vorbind despre oamenii de la putere:

De unde vin sărăcia și nevoile pe țeran astăzi. De la ei.

Cine amestecă Domniile, restoarnă și așază Domni?

Cine l'au amenințat chiar pe regele actual cu asasinatul?

Ei.

Cine vinde țara fără mila lui Stroussberg și tuturor străinilor?

Ei.

Cine au mărît slujbele, și au făcut lefurii de 30 40 de mii de franci într'o țară săracă, că să 'și îmbogățească casele lor? Cineși votează pensii revesibile?

Ei.

NOTIȚE LITERARE

Monitorul Agricol, No. 33, are următorul sumar:

1. Expoziția permanentă a societății de agricultură română, calea Rahovei 71. — 2. Circulari. — 3. Despre recolta anului corent. — 4. Administrația moșilor în România. — 5. Cronică. — 6. Varietăți. — 7. Serviciul telegrafic particular al „Monitorului Agricol“. — 8. Corespondența din țară. — 9. Calendarul de săptămână. — 10. Anunțuri.

Serviciul telegrafic al „Rom. Libere.“

30 August — 9 ore dim.

Berlin, 29 August.

Impărăteasa Augusta a adresat prințului de Bismark o scrisoare, prin care exprimă mulțumiri tuturor acelor cari, pe timpul celei din urmă a ei boale, au dat suveranei lor atâtea semne vii de simpatie.

Copenhaga, 29 August.

Folkstingul a adoptat, cu 71 voturi contra 21 un amendament presintat de stânga și care tinde a restabili bugetul care fusese declarat inadmisibil de guvern și de Landsting.

Constantinopol, 29 August.

D. Mayer, delegatul budholderilor austriaci, a sosit; al celor Germani e așteptat pe Joul.

D. Novikoff, ambasadorul Rusiei, a venit din concedii.

Roma, 29 August.

Se asigură că Papa a ordonat să se publice într'un ziar strein nota diplomatică adresată puterilor de monseniorul Iacobini, secretar de stat, cu ocazia incidentelor cari marcară ceremonia mutării corpului lui Piu al IX.

Londra, 29 August.

Se scrie din Alexandria, (Egipt) către „Times“: Riaz-pașa, primul ministru al Khedivului, a obligat pe ministrul lucrărilor publice să-și dea dimisia.

Daud-pașa, noul ministru al războiului, va încerca probabil să licențieze armata care continuă a-și manifesta pe față nemulțumirea. — Se crede că călătoria la Constantinopol a d-lui Malet, agent diplomatic al Englierei, are de scop să aranjeze cu Poarta o ocupațiune mixtă a Egiptului de către trupele engleze, franceze și turcești, pe timpul cât va dura licențierea armatii egiptene. Dar această politică e considerată ca periculoasă.

(Havas).

SCOALA COMERCIALA DIN CAPITALA

Strada Domniței, 7 sub. Negustorii.

Studiile complete în această școală sunt de 5 ani. Cursurile ce se predă sunt:

Științele comerciale: comptabilitatea și cunoștința mărfurilor. — Dreptul comercial, administrativ și constituțional. — Economia politică. — Istoria politică și comercială. — Geografia comercială. — Matematica. — Fizica. — Chimia. — Limbele: Română, Franceză, Germană, Greacă și Italiană. — Caligrafia și Desemnu. — Higiena.

În clasa I se admit elevii cari posed certificatul de studii primare.

Elevii cari au terminat două clase gimnaziale sunt admiși în clasa II cu obligațiunea de a depune examen de limba Germană și Noțiuni de comptabilitate predate în clasa I.

Inscrierea se face la cancelaria școlii de la 25 August până la 2 Septembrie. Orele 8 — 10 a. m.

Directiunea.

DIRECȚIUNEA INSTITUTULUI

„EDUCAȚIUNEA ROMANA“

condus de d-na MANLIU

are onoare a încunoscința pe on. părinți sau tutori, ca înscrierile în acest institut să începe de la 12 August de la orele 9 a. m. până la 6 p. m. în cancelaria institutului ce se află pe strada Negustorii No. 4, de unde se pot lua și programele de studiu, condițiile de primire și alte desușiri. Pentru anul acesta, Direcțiunea a luat dispozițiune ca elevele celei mari să învețe croitul, bucătăritul și alte lucruri trebuincioase în menagiu. Cursurile se vor începe la prima Septembrie.

Directiunea.

BIBLIOGRAFIE

A eșit de sub tipar în editura librăriei Jacques Worthmann, calea Victoriei No. 6 și se află de vânzare la toate librăriile din capitală și districte, precum și la toate chioscurile și vânzătorii de ziare, interesanta broșură:

SFARȘITUL LUMEI

după prevestirile renumiților astronomi Mostradamus, Leonardo, Aretino etc. Prețul 30 bani.

A eșit de sub tipar editura Socec. et. Comp. o nouă edițiune din

GRAMATICA ROMANA

Partea etimologică de I. Mantiu, profesor.

Această edițiune, tipărită cu ortografia Academiei, cuprinde pe lângă mai multe îmbunătățiri, ortografia Academiei espilcată și dezvoltată prin exemple și deprinderi de scris și de analizat după fie-care regulă.

Sintaxa va apare peste 3 zile.

În editura librăriei Mihail Lazăr din Pitești va apare Noua Lege a timbrului și înregistrării, aranjată în mod alfabetic de Ioan Radoi.

LA MAREA BURSA NATIONALA

41 bis, STRADA LIPSCANI, 41 bis

I. M. FERMO & FRAȚII BENZAL

CURSUL BUCURESCI.

Pe ziua de 18 August 1881, ora 10

OBLIGAȚIUNI	Cum.	Vend.
6 % Oblig. de Stat Convertite	100	101
6 % „ „ Căilor ferate Române	102 1/2	103 1/2
5 % Renta Amortisabilă	92	93
Dob. 40 fr. Oblig. C. pens. 300 l.	225	230
7 % Scrisori fonciare rurale	102	103
7 % „ „ urbane	101	102
6 % „ „ „		
8 % Impr. Municipal	106	107
„ cu pr. Buc. (bil. 20 l.)	28	29
5 % Renta română	94 1/2	92 1/2
Acțiuni Dacia Română	450	470
„ Banca Națională a României	1760	1800
Baia de Aramă liberată		750
Cupóne Oblig. de Stat		1/2 arg.
„ Renta		1/2 aur.
„ Căilor ferate		
„ Scrisuri		
Argint Național contra aur	1/2	1/2
Bilete de Bancă	1/2	1/2
Rubla hârtie	2 5/8	2 7/8
Florin	2 5/8	2 1/2
Lose otomane	50	60

CURSUL DIN VIENA

29 August

Napoleonul	9 37	9 36
Ducatul	5 56	5 16
Lose Otomane	26 20	26 80
Rubla hârtie	125 3/4	125 1/4

CURSUL DIN BERLIN

29 August

Oblig. căile ferate române	101	100 30
Acțiunile „ „	62	61 50
Priorități „ „		
Oppenheim	113 80	113 80
Ruble hârtie	215 75	217 10
Oblig. noi	10.	60 103
Lose Ottomane		

CURSUL DIN PARIS

29 August

Renta Română		92
Lose otomane	57 1/2	58 1/4

SCHIMBUL

48 August

Paris (3 luni)		
„ la vedere		
Londra (3 luni)		
„ la vedere		
Berlin (3 luni)		
„ la vedere		
Viena la vedere		

Adresa pentru telegrame FERMO BENZAL.

30

Infailibile

MAȘINE DE CUSUT

sub garanție reală și adevărată
PENTRU FAMILII ȘI MESERIAȘI

Neajunsă de nici uă altă mașină,
intrece toate așa numitele mașine
ORIGINALE AMERICANE
de cusut

INFALLIBILE!!
Investitura gratis și la domiciliu, carte de învățatură pentru mașine în limba română. Amba-
lagiu gratis. Atelier de reparat mașine

INFALLIBILE!!
Mare deposit de ace, ață, ibrisin, etc. precum și toate necesarele pentru mașine de cusut. Ateliere de reparat mașine.

Continând:
15 aparate
cele mai noi și practice cu depănătorul
automatic a aței, precum și multe alte noi
modificațiuni.

Se mai află și mașine pieritoare în formă de Chifonieru
In Bucuresci, strada Șelari 4. In Craiova, strada Lipsani
„ Galatz „ Domnească „ Brăila „ Mare No. 55.

Prețuri curente se espediază postal franco după cerere

„AU PALAIS ROYAL“

NOUL MAGASIN
DE
INCALȚAMINTE
PENTRU
BARBAȚI, DAME ȘI COPII

42, CALEA VICTORIEI (Piața Teatrului în colț), 42
Vis-à-vis de M-lle Blanche.

Se recomandă Onor. P. T. Public acest magazin care este perfectamente asortat cu tot felul de
INCALȚAMINTE
PENTRU BARBAȚI, DAME ȘI COPII
din tot ce poate fi mai solid, mai fin și mai elegant și se vinde
cu prețurile cele mai moderate

Onor. Public este rugat să bine-voiască a visita acest magazin spre a vedea esactitatea anunțării în ce privește fineța mărfurilor și moderațiunea prețurilor.

RUGAM A SE NOTA BINE

„AU PALAIS ROYAL“

42, CALEA VICTORIEI (Piața Teatrului în colț), 42
Vis-à-vis de M-lle Blanche 30

Prețuri curente se espediază postal franco după cerere

W. STAADECKER

Recomandă:
Mașine de vânturat grâu
System Bacher, cu 13 site, pentru toate soiurile de bucate.
Triori system Mayer și Pernollet
pentru scos neghină și măzărliche, secara, orz și ovéz din grâu, în diferite mărimi.
Pluguri universale
fabrica Sack, întreg de fer, cormana și feare de oțel. Pentru serviciul acestui plug ajunge un singur om, din care cauza acest plug este astăzi cel mai căutat.
Pluguri originale Vidats
No. 1, 2, 3 și 4 — destul de cunoscut la noi.
Loconobile și mașine stabile pentru mori
fabrica Honsby, preferabile altor fabricate, oferind avantaj de 15-20% la combustibile, vatra focului fiind largă și cilindrul aflându-se în interiorul cazanului, după cerere specială furnizează și aparate de ars pae perfecționate.
Mori ne postament
simple, duble și triple cu cele mai bune pietre faranțuzesti.
Pietre de móră franțuzesci
în toate mărimile, precum și pietre unguresci și de Hoffnüng.
Pânze de burat
și toate mașine și unelele necesarii pentru mori fine și semifine.

11

W. STAADECKER
Strada Smîrdan No. 8.

ANUNCIU IMPORTANT

Fac cunoscut că de la 15 August, anul curent, pimesc tineri de la 8-16 ani, cari doresc a urma studiul in clasele primare și gimnasiale ale Statului, cu prețul de lei 600 pentru un an scolar; și mă angajez a le pune la dispozițiune un local intrunind condițiunile igienice, având o îngrijire părintească și tot-odată a le procura toate cele necesarii pentru întreținerea lor întocmai ca la internatele private din Capitală.

Doritorii (părinții de copii) se vor adresa pentru admitere: Strada Popa-Tatu, Nr. 23 de la orele 6-10^{1/2} dimineața și de la 5^{1/2} seara înainte.

Graude semanat DE BANAT

Prima calitate fără mălură, ne mánat, la moșia Mircesci din districtul Romanului. Doritorii se vor adresa la d-nul V. Alexandri proprietarul.

PRIMA FABRICA SPECIALA DE

CRAVATE

IN ROMANIA
Fondată la 1870.

Se recomandă prin aceasta Onor. Public și in special d-lor comersanți de Mode atât din capitală precum și din districte că este singură in țară care posedă cel mai mare deposit de cravate și cu toată lipsa de incuragiare ce există in Industria Natională, concurează cu stăruință atât in prețuri precum și in calitate. Asemenea pune la dispozițiunea Onor. Clienți un frumos asortiment de stoffe pentru cravate după care efectuează tot felul de comande en gros și en detail cu prețurile cele mai modeste

IACOB IOSEPH.
Bucuresci Str. Șelari 20

Costume de voiage pentru bărbați și băieți. Costume fine de Salon cu mătase și satin de chin, Pardessiuiri elegante și Pantaloni cu gileci fantase; au sosit acum in cantități considerabile la

„MARELE BAZAR DE ROMANIA“

ipn renumita noastră fabricățiune din Viena. Croiala perfectă, după ultimele jurnale din Europa, stoffe moderne și bine alese, de lână, lerno, micșis, lustrin și piqueturi englezesci, până la cele mai fine calități. — Prețurile sunt destul de convenabile.

GRAND BAZAR DE ROUMANIE
Strada Șelari No. 7, sub Hotel Fieschi.

NB. — Rugăm a nota „No. 7“ spre a evita confuziunii regretabile.

De inchiriat si vanzare

De la 26 Octombrie anul curent, mare magazin de rachierie, Vadu renumit *Cretu* cu camere de locuit, fabrică (povarnă) pentru destilat, fabricare de liqueruri, grajd, sopron și curte spațioasă, împreună și cu obiectele necesari (edecuri) pentru fabrică și pentru magazin toate situate pe calea Craiovei No. 75. Amatori și pot adresa la proprietar, chiar in curte.

HOTEL FIESCHI

BUCAREST
— Situat in centrul orașului —
Strada Șelari No. 7.

RESTAURANT COMPLECT cu serviciul prompt
SONERIE ELECTRICA
Odas de la 1-5 fr. pe zi
Apartamente pentru familii.
Abonamente pe luna cu rabat

M-me **JEANNE L.**
Str. Teilor 28, Birica Oțetaru
Croeste și inșealează costume pentru dame și copii cu prețuri de 4 fr.

De vânzare bilete de inchiriat

PENTRU LIPIT LA CASE
A se adresa la Tipografia Stefan Mihălescu, strada Covaci 14.

AVIS

Aduc la cunoștința onorabilului public din capitală și provincie că magazinul meu de coloniale și delicatose din strada Lipsani, No. 29, l-am desfacut cu desăvârșire însă am deschis un nou magazin tot de specialitatea mea de coloniale și delicatose sub propria mea firmă

V. J. Racovița

LA CRUCEA ROȘIE
Cale Victoriei și Strada Lipsani, Colțu Slatari, No. 8.
Vis-a-vis de Palatul Dacia.

Magazinul e cu totul aranjat cu mărfuri noi primite in acest timp, de aceea rog pe onorabilul public a mă onora cu acea încredere cu care am fost onorat și până acum. Prețurile moderate și serviciul prompt și onest.

15-2-1 Cu stimă, V. I. Racovița.

MAGAZINUL DE PANZARIE

DIMITRIE LAZARESCU
IN COLȚ - 72, STRADA LIPSCANI, 72 - IN COLȚ

Au sosit felurimi de pânze noi precum:
Olandă Rumburg, Bilfeld, Olandă de trei colț lățime pentru ciarciafuri, Madopolon franțuzesc și englezesc Sifon Mecșican in diferite latură, Melno, percal, tulpan; Osfort de ată veritabil, pânză vârgată pentru mindire, pânză cu varga roșie la margine pentru transparente, pânză pentru mobile, pânză pentru mese, pichet alb franțuzesc, mese, șervete, prosoape de Olandă garnituri de 6 și 12 persoane, plapămi de vară și iarna de lână. Cămași de cavaleri albe și culori, fasoalele cele mai noi gulere, manjete, cravate diferite forme, batiste de Olandă și lino, Corsete, cămași de damă diferite camizoane și altele necesare, broderii, ciorapi pentru dame și bărbați culori și albi, flanelle de lână subțiri albe și culori, jileți franțuzesci pentru bărbați umbrele de ploaie și altele.

Toate aceste să procura cu prețurile cele mai moderate.

De vânzare maclaturi (hârtiestricata) cu ocaia
14, Strada Covaci, 14.

Institut de instructiune si educatiune

PENTRU BAEȚI
CLASE PRIMARE ȘI GYMNASIALE
PREPARAȚIUNI PENTRU ȘCOALA MILITARA

Informațiuni in toate zilele de la 9-11 a. m. și 4-6 p. m.